

Kommunpolitiska riktlinjer 2026 - 2030

Socialdemokraterna i Malmö

INLEDNING

Hösten 2026 står Sverige vid ett viktigt vägsval. Från att ha varit en stark internationell röst för fred och solidaritet har Tidöregeringen gjort Sverige till ett land som tittar bort när internationell rätt åsidosätts och omänskligt lidande spelas upp framför våra ögon. Sveriges klimatomställning har strandat, arbetslösheten skjutit i höjden och bostadsbyggandet tvärdött. Det förebyggande arbetet med barn och unga har nedprioriterats, trots att det är det enda sättet att bryta gängens nyrekrytering. Den ekonomiska politiken har med stor precision formats för att gynna höginkomsttagare. Allt medan välfärden satts på svältkur och vinstjakten i skolan har rullat på. Dessutom har regeringen fört en medveten politik för att så split och misstro svenskar emellan genom att svartmåla utsatta grupper. Alla dessa delar påverkar Malmö och Malmöborna på djupet.

Mitt i allt detta har Malmö fortsatt göra allt för att visa att en annan väg är möjlig. Att det går att få till förbättringar i människors vardag. Malmö är en fristad, en tydlig röst för sammanhållning, öppenhet och framtidstro – eftersom vi socialdemokrater är övertygade om att det bara är så vi kan bygga en bättre stad tillsammans.

Tack vare målmedvetet arbete är det idag fler barn som går i förskolan, fler elever som klarar skolan och fler vuxna som har ett jobb som gör att de själva kan försörja sig och sina familjer. Den grova brottsligheten har tryckts tillbaka. Med höga ambitioner och nya innovationer har Malmö blivit ett internationellt föredöme för en rättvis klimatomställning.

Malmö är på många sätt fantastiskt, men staden bär på mycket oförlöst potential. Många Malmöbor hålls tillbaka på grund av ojämlikhet, segregation, diskriminering och otrygghet.

Vi vet att Malmö kan bättre och att den positiva utveckling som skett i Malmö behöver accelereras ytterligare. Den kommande mandatperioden vill vi socialdemokrater kämpa för ett ännu mer jämlikt, jämställt, tryggt och grönt Malmö. Ett Malmö för alla.

Genom insatser som stärker alla barns och ungas förutsättningar till en trygg och jämlik uppväxt. En politik som ger unga skäl att känna samhörighet och framtidstro, och som visar att samhället har en plats för var och en, oavsett var man är född eller var man bor.

Vi kommer att kämpa för att fler jobb växer fram i Malmö och att fler Malmöbor får känna den stolthet och gemenskap det ger att försörja sig själv.

Vi kommer att verka för att takten i klimatomställningen ska öka, tillsammans med Malmöborna, civilsamhället och stadens företag.

Vi kommer att jobba för att bygga en hel, grön stad med fortsatt minskad boendesegregation. Där alla har råd att bo och kan känna trygghet i hela staden.

Tillsammans ska vi utveckla ett Malmö för alla.

1 ARBETE OCH TILLVÄXT FÖR ÖKAD JÄMLIKHET

Arbete med avtalsenliga och goda villkor utgör grunden för välstånd, jämlikhet och jämställdhet i samhället. Arbete ger människor en egen försörjning, men också makt och frihet över det egna livet. Unga kan träda in i vuxenlivet, flytta hemifrån och stå på egna ben. Såväl kvinnor som män får möjlighet att leva i frihet där de själva kan välja sina relationer. Och genom arbete får vi möjlighet att utvecklas på ett personligt plan. Att alla som kan arbeta också arbetar är dessutom en förutsättning för en generell välfärdspolitik. Därför anser vi att ansvaret för att komma i arbete är delat mellan samhället och individen.

Malmö har utvecklats till regionens självklara tillväxtmotor. Här startas tusentals företag varje år, och allt fler flyttar till Malmö för att investera, växa och anställa. Det är glädjande att antalet Malmöbor som klarar sin egen försörjning har ökat, men fortfarande saknar många ett jobb och egen inkomst. Därför är det djupt bekymmersamt att den nationella arbetsmarknadspolitiken har nedmonterats och eftersatts kraftigt under de gångna åren, samtidigt som arbetslösheten i landet når rekordhöga nivåer. Malmö behöver en nationell arbetsmarknadspolitik som stöttar vårt lokala arbete.

1.1 EN GRÖN TILLVÄXTMOTOR MED FLER JOBB FÖR MALMÖBORNA

Världsekonomin är under snabb förändring till följd av en omfattande teknikutveckling, militär upprustning, samt ökade handelshinder. Malmö ska möta framtiden genom att vara en nyfiken stad. En stad med blicken riktad mot omvärlden. En stad som är öppen för nya idéer, människor och innovationer. En stad som inte ryggat för utmaningar. När högerkrafter försöker utmåla klimatomställningen som omöjlig ska Malmö ligga i framkant och visa att morgondagens tillväxt bygger på mer grön teknik, hållbarhet, innovationer och samarbeten.

Framtidens jobbskapande och tillväxt kräver en tillräcklig, prisvärd och grön energiförsörjning. Kommunens nystartade energibolag ska användas offensivt för ökad hållbar energiproduktion och för att öka det offentliga rådigheten över energisektorn.

Kriser i omvärlden och ekonomisk oro gör att många företag vill förlägga delar av sin produktion och industriverksamhet i Europa, i stället för att förlägga allt i exempelvis Asien. Vi vill verka för att utveckla Malmöregionen till ett grönt tillverknings- och innovationsnav. Ärenden som rör företagsetableringar eller expansion av verksamheter i Malmö ska handläggas skyndsamt och med en hög servicegrad av kommunen.

Om några år invigs Fehmarn bält-tunneln mellan Danmark och Tyskland. Med knappt tre timmars restid till Hamburg kommer Malmö att hamna i en unik position. Staden får tillgång till nya marknader och affärsmöjligheter för företag, samt fler möjligheter för människor att jobba eller studera. Socialdemokraterna i Malmö kommer att verka för att den framtida tillväxten är grön och omfattar alla Malmöbor. Genom ett fördjupat samarbete kring företagsetableringar med omkringsliggande kommuner kan Malmöregionens attraktionskraft stärkas ytterligare.

Malmö är porten mellan Skandinavien och norra Europa med potential att utvecklas till en nod för hållbara godstransporter. Vi vill att regeringen skyndar på utbyggnaden av Södra stambanan,

så att fler människor kan färdas klimatvänligt och fattar beslut om ett yttre godsspår för att godstrafiken ska kunna flyttas bort från kontinentalbanan.

Malmö är en hamnstad med hundratals år av öppenhet mot omvärlden, internationell handel och utbyte av idéer. Hamnen, *Copenhagen Malmö Port*, har idag en särskild strategisk ställning och betydelse för handel och godstransporter i det europeiska transportnätverket. Vi vill utveckla hamnen till ett centrum för hållbar energi, cirkulära lösningar och hållbara transporter.

Tillsammans med kommuner och regioner i Greater Copenhagen Committee vill vi arbeta för att det ska bli lättare att bo, arbeta eller studera på andra sidan sundet för såväl danskar som svenskar. En Öresundsmetro mellan Malmö och Köpenhamn är viktig för såväl södra Sverige som Köpenhamnsområdet eftersom en miljon fler människor kommer att kunna ta sig till andra sidan sundet inom en timmes restid. Dessutom bidrar den till att Öresundsbron kan avlastas, så att fler godståg och fjärrtåg kan gå klimatvänligt till och från övriga Europa. Vi kämpar för att Danmark och Sverige ska fatta beslut om en Öresundsmetro. Dessutom planerar vi för flera metrostationer i Malmö, så att Öresundsmetron också kan blir en del av Malmös regionala- och lokala kollektivtrafiklösning.

Varje dag pendlar cirka 80 000 människor in till Malmö för att arbeta eller studera. Tillsammans med andra kommuner och Region Skåne vill vi fortsätta planera för snabb och frekvent kollektivtrafik till Malmö och inom staden, för att därigenom också undvika trafikträngsel.

Malmö ska vara en stad där det är enkelt att starta företag eller expandera sin verksamhet. Malmös varierade näringsliv är en styrka eftersom det gör staden mindre känsligt för omvärldsförändringar. Vi ska fortsätta stötta företagsrådgivare, innovationsaktörer och inkubatorer samt jobba aktivt med näringslivet för att locka mer finansiering till Malmö. Tillsammans med näringslivet och de kreativa näringarna vill vi utveckla Malmö som en trygg och attraktiv nattlivsstad. Och kommunen ska vara en aktiv part för att, tillsammans med näringslivet och universitetet, stötta teknikutvecklingen i arbetslivet.

Vi socialdemokrater vet att det krävs en aktiv politik för att alla ska ta del av den tillväxt som skapas – det sker inte per automatik. Det behövs fler jobb med kollektivavtal och goda trygga anställningar för Malmöborna. Oavsett bransch behövs det fler arbetstillfällen med lägre utbildningskrav, samtidigt som vi fortsätter främja tillväxten av högspecialiserade jobb. Vi planerar för fler verksamhetsområden där nya välbehövliga arbetsplatser kan växa fram och verkar för att befintliga verksamhetsområden ska förtätas med plats för fler jobb.

1.2 ETT MALMÖ DÄR ALLA SOM KAN JOBBA HAR ARBETE

Möjlighet till livslångt lärande är den viktigaste åtgärden för att fler ska få ett arbete eller kunna fortsätta arbeta trots att arbetsmarknaden förändras. En fullgjord gymnasieutbildning är en vattendelare på arbetsmarknaden. Vi vill bygga ut platserna på kommunens gymnasieskolor. Det behövs både fler yrkesutbildningar mot bristyrken och högskoleförberedande program med nära koppling till arbetsmarknaden.”

Malmöungdomar som vill ska kunna få plats på en trygg, högkvalitativ kommunal gymnasieskola som rustar dem för framtidens yrkesliv.

Tillsammans med Arbetsförmedlingen, privata arbetsgivare, och andra kommuner vill vi ta fram fler så kallade jobbspår och andra skräddarsydda insatser som leder till jobb för Malmöborna.

Forskning visar att arbetsmarknadsanställningar fungerar väl för många. Därför använder vi oss av kommunens egna verksamheter används som en väg in för Malmöbor som står långt ifrån arbetsmarknaden. Malmöbor som uppbär försörjningsstöd på grund av arbetslöshet får snabb hjälp med insatser som tar dem närmare arbete eller studier.

Mer behöver göras för att till fullo dra nytta av att Malmö är beläget i Nordens största arbetsmarknadsregion, Öresundsregionen. Därför verkar vi för ett tätare samarbete mellan Malmö stad och Köpenhamns kommun för att Malmöbor lättare ska kunna matchas till lediga jobb i Danmark.

Samarbete mellan olika samhällsaktörer är ofta nyckeln till att få Malmöbor som står långt ifrån arbetsmarknaden till jobb eller studier. Vi vill fortsätta samarbeta med såväl Arbetsförmedlingen som Försäkringskassan och vården för att stötta fler Malmöbor till egen försörjning. Men också med civilsamhället i Malmö som många gånger gör ett värdefullt arbete.

Rätt använt kan den snabba teknikutvecklingen och AI möjliggöra för fler att komma in på arbetsmarknaden. Kommunen behöver undersöka hur AI och digitalisering kan användas för att stötta arbetslösa Malmöbors väg till arbete, genom att exempelvis öka den digitala kompetensen hos arbetssökande.

Malmöbor med funktionsnedsättning står ofta långt ifrån arbetsmarknaden. Vi vill vi skapa fler platser på daglig verksamhet och öka övergångarna till den reguljära arbetsmarknaden. Därtill behöver fler Malmöbor med funktionsnedsättning få en arbetsmarknadsanställning i Malmö stad, samt skapa fler samarbeten med sociala företag.

Svenska språket är nyckeln till makt, inflytande och för de allra flesta också till ett arbete. Därför vill vi fortsätta satsa på svenska för invandrare (sfi) med Malmöbornas behov i fokus. Många sfi-studerande har hög motivation men möter hinder när studierna ska kombineras med arbete och föräldraskap. Därför ska det fortsatt finnas goda möjligheter att läsa på kvällar och helger, på distans eller under föräldraledighet. Genom ökat pedagogiskt stöd och vägledning ska fler ges möjlighet att klara sina studier på kortare tid. Vi vill också fortsätta satsa på så kallade kombinationsutbildningar där språkutbildning sker parallellt med yrkesutbildning, något vi sett ger goda resultat för både språkinläring och etablering på arbetsmarknaden.

Sju av tio jobb förmedlas via kontakter, något som många unga Malmöbor saknar. Vi vet att ett sommarjobb ofta är det första steget mot ett riktigt jobb. Därför ska kommunen fortsätta samarbeta med näringslivet, civilsamhället och fackförbunden för att erbjuda samtliga gymnasieungdomar i Malmö sommarpraktik eller sommarjobb med avtalsenliga villkor och god arbetsmiljö.

Diskriminering på arbetsmarknaden är ett påtagligt problem för många Malmöbor. Forskning visar att personer med utländskklingande namn har upp till 10 procent lägre chans att bli kallade på intervju, trots likvärdiga kvalifikationer. Vi vet att kvinnor är underrepresenterade på högre ledningsnivåer och att funktionsnedsatta personer är utsatta. Som socialdemokrater kan vi inte acceptera att människor hålls tillbaka eller att kunskap inte kommer till sin rätt i samhället. Det är på samma gång en stor personlig orättvisa och ett samhällsekonomiskt slöseri. Vi kommer att bekämpa diskriminering på arbetsmarknaden genom att bland annat förstärka arbetet med

fördomsfri rekrytering i den egna organisationen, men även fortsätta stötta organisationer som arbetar med att motverka diskriminering på arbetsmarknaden.

Arbetslivskriminalitet hotar arbetares villkor, men också skötsamma företags möjlighet att konkurrera med kunskap och kvalitet. Malmö stad gör årligen inköp för ca 10 miljarder kronor och ska ta ett stort ansvar för att förhindra fusk och oegentligheter. Därför verkar vi för att svenska kollektivavtal ska vara krav vid upphandling av tjänster, samt att kommunen ska kunna ställa krav på kortare leverantörskedjor. Till dess att lagstiftningen tillåter oss att ställa krav på kollektivavtal ska kommunen kräva kollektivavtalsliknande villkor vid upphandlingar samt arbeta systematiskt med att följa upp avtal med leverantörer, för att säkerställa att anställda i företagen har rätt lön och villkor.

Lokalt ska vi socialdemokrater göra allt vi kan för att alla som kan jobba får ett arbete. Men arbetsmarknadspolitiken är i grunden ett statligt ansvar. Vi vill att Arbetsförmedlingens anslag för stöd till arbetslösa används utifrån Malmöbornas behov, i stället för att lämnas tillbaka till statskassan. Vi vill att Arbetsförmedlingens insatser utformas efter lokala förutsättningar. Arbetslösa i Malmö bör kunna matchas mot jobb i hela Öresundsregionen, även på dansk sida. Arbetskraftsinvandringen behöver avgränsas till de branscher där det råder arbetskraftsbrist, för att den arbetskraftsreserv som redan finns i landet ges bättre möjligheter att få ett arbete.

1.3 EN ARBETSGIVARE SOM TAR ANSVAR

Klyftorna på arbetsmarknaden går inte bara mellan de som har- och de som saknar jobb, utan också mellan de som har trygga jobb och otrygga anställningar. I en tid då teknikutveckling och omvärldsförändringar skapar snabba förändringar på arbetsmarknaden behövs en politik som säkrar tryggheten för löntagare. Socialdemokraterna ska, tillsammans med de fackliga organisationerna, vara garanten för trygga heltidsanställningar med avtalsenliga villkor samt goda och jämställda löner som det går att leva på.

Malmö stad är kommunens största arbetsgivare och ska agera föredöme för andra. Idag är Malmö, tack vare målmedvetet arbete, en av Sveriges bästa kommuner sett till andelen tillsvidareanställda. Vi ska fortsätta förbättra arbetsmiljön, få bort de delade turerna, hålla nere timanställningarna, samarbeta nära med facken och investera i medarbetarnas kompetensutveckling. Valfärdsarbetare som behöver stärka sin svenska ska ges språkutbildning av kommunen och fler ska ha möjlighet att kombinera kompletterande studier med arbete.

Medarbetare i välfärden ska ha både kompetens och rätt förutsättningar för att utföra sitt arbete. Valfärdens proffs ska få vara just proffs genom en tillitsbaserad styrning. Teknikutveckling och AI ska användas för att fortsätta utveckla verksamheten, men även förbättra personalens arbetsvillkor.

För oss socialdemokrater är all form av diskriminering på arbetsmarknaden oacceptabel. Oavsett kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion, funktionsnedsättning eller ålder ska Malmö stad vara en öppen och välkomnande arbetsgivare som erbjuder personalen goda möjligheter att utvecklas.

Många yrkesgrupper inom välfärden vittnar om en hög arbetsbelastning. De senaste årens ekonomiska kris har blottlagt regeringens ointresse för att säkra välfärdens finansiering.

Socialdemokraterna i Malmö anser att välfärden behöver mer pengar för att byggas ut. Dessutom behöver den statliga finansieringen indexeras för att hålla jämna steg med kostnadsutvecklingen.

Vi socialdemokrater anser att det är hög tid att ta steg mot en arbetstidsförkortning i Sverige. Inte minst hade det underlättat för välfärdsarbetare och andra som inte har flexibla arbeten, samt möjliggjort för fler att också klara av ett långt arbetsliv. I första hand bör denna reform ske genom att parterna på arbetsmarknaden kommer överens i frågan, men vi ser att det kan komma att krävas statligt stöd och insatser för att kunna genomföras på ett bra sätt.

2 VÄLFÄRD GENOM HELA LIVET

Välfärden är kärnan i ett gott samhällsbygge och en grundpelare för att skapa ett mer jämlikt samhälle. Välfärden utjämnar förutsättningar mellan människor och skapar gemenskap. Välfärden kan liknas vid en sammanhängande kedja, där alla delar behövs och behöver stå starka: en bra förskola och utbildning, vård och omsorg genom livet, men också ett rikt och tillgängligt kultur- och fritidsliv. Välfärden förenar oss – något vi alla tar del av. Därför ska alla bidra till välfärden efter förmåga och ta del av den efter behov.

Men välfärden har satts på svältkur när Tidöregeringen har prioriterat skattelättnader för de allra rikaste framför att stärka svensk välfärd under en tuff ekonomisk period. Tack vare en stark kommunal ekonomi har Malmö kunnat klara de senaste årens ekonomiska turbulens bättre än många andra kommuner. Men framöver behöver Malmö en regering som sätter människors rätt till en stark och likvärdig välfärd framför skattelättnader.

2.1 MALMÖS BARN OCH UNGA SKA HA EN BRA START I LIVET

Social och ekonomisk trygghet är grundförutsättningar för att föräldrar ska kunna ge sina barn en bra uppväxt. Vår viktigaste sociala investering är att ge Malmös barn och unga en bra start i livet. Därför prioriterar vi en förskola-, grundskola- och gymnasieskola av hög kvalitet.

Malmö har gjort en unik resa med stärkta skolresultat under nästan 15 års tid. Glädjande nog har vissa av skolorna med tuffast förutsättningar också höjt sig allra mest. Men mer måste göras för att alla barn ska klara skolan och gymnasiet. Svensk skola förmår inte kompensera för elevers olika förutsättningar och hemförhållanden. I stället har föräldrarnas utbildningsbakgrund och inkomster har blivit allt viktigare faktorer för barns skolresultat. Det kan vi socialdemokrater inte acceptera. Vi kommer att prioritera ökad likvärdighet och måluppfyllelse i skolan, samt fler unga som klarar gymnasiet.

Grunden sätts i en trygg förskola där pedagoger ser varje barns behov och ger barnet förutsättningar att utvecklas. Vi vill ge förskoleverksamheten förutsättningar för att barn ska vistas i mindre grupper.

Vi vet att barn som har gått i förskolan generellt har bättre kognitiva och språkliga färdigheter, de klarar sig bättre i grundskolan och fullföljer i högre utsträckning sina gymnasiestudier. Därför vill vi att alla barn i Malmö ska ta del av förskolans verksamhet. Det finns mycket som tyder på att de som är i störst behov av förskolans pedagogiska verksamhet står utanför. Genom mer aktiv uppsökande verksamhet, öppna förskolor, familjecentraler i hela Malmö och samarbete med andra aktörer kan fler barn fångas upp och ges plats i förskolan.

Genom att satsa på läsning, högläsning och förskolebibliotek i förskolan ges barn möjlighet att utveckla språket och svenskkunskaperna. Barns rörelse, hälsa och välmående ska främjas genom satsningar på utepedagogik och genom den kulturella allemansrätten för små barn ska även förskolan erbjuda kulturupplevelser.

Skolorna i Malmö ska ge alla elever goda förutsättningar att utvecklas och samtidigt erbjuda en bra arbetsmiljö för både elever och personal. När andelen barn i förskole- och grundskoleålder minskar de kommande åren vill vi därför styra om resurser från outnyttjade lokaler till att exempelvis öka personaltätheten, minska klasstorlekarna och på andra sätt höja kvaliteten i verksamheten. Det skapar bättre förutsättningar för studiero, stärker relationerna mellan elever och lärare och möjliggör tidigare stöd till de elever som behöver det mest, så att varje elev får så goda möjligheter som möjligt att nå sin fulla potential.

Pedagogiken ska utvecklas utifrån forskning och beprövad erfarenhet, där elevernas behov ska mötas i varje skola. Vi vill satsa på tidiga insatser för de elever som riskerar att halka efter, en bra sommarskola så att fler elever får möjlighet att nå gymnasiebehörighet, fler bemannade skolbibliotek, bra läxhjälp samt stärka elevhälsovården exempelvis genom bättre tillgång till kuratorer. Genom riktade satsningar på gymnasiets introduktionsprogram vill vi göra det möjligt för fler elever att komma vidare och klara gymnasiet. Genom tidiga satsningar på studie- och yrkesvägledning kan barn till föräldrar som saknar arbetslivserfarenhet, ges möjlighet att göra kloka framtidsval.

Forskning visar att ett utvecklat modersmål också bidrar till att stärka svenska språket. Därför vill vi värna och utveckla modersmålsundervisningen i skolan.

Alla Malmöbor ska ges möjlighet att klara sin utbildning utifrån sina förutsättningar. Därför ska vi i Malmö fortsätta stärka tillgången till elevhälsa, specialpedagogiskt stöd och andra former av anpassningar i hela utbildningskedjan – i för-, grund- och gymnasieskolan, men också på Komvux, där rätten till stöd är betydligt svagare utifrån gällande lagstiftning. Vi ska jobba för en bättre samverkan mellan skolan, hemmet, habiliteringen och andra inblandade samhällsaktörer.

I flera delar av staden är skolan en av få neutrala mötesplatser som ger trygghet för såväl barn som föräldrar. Detta vill vi förstärka ytterligare genom att satsa på så kallade Allaktivitetshus, där skollokaler används efter skoltid i samarbete med kultur- och föreningslivet, samt genom att fler skolor upplåter sina lokaler för föreningar och boende i närområdet.

Krig och konflikter i omvärlden påverkar många Malmöelever. Samtidigt driver högerpartier, internationellt såväl som i vår egen riksdag, en målmedveten politik för att splittra och så misstro mellan oss. Därför är det nu viktigare än på mycket länge att Malmö stads förskolor, skolor och gymnasieskolor bedriver ett aktivt värdegrunds-, jämställdhets- och demokratiarbete, samt att de motverkar alla former av rasism, hedersförtryck, näthat och mobbing. Det arbetet vill vi fortsätta stärka i hela Malmö.

Lärarna och annan personal på stadens förskolor, grundskolor och gymnasier är helt centrala för att Malmös positiva skolresa ska fortsätta. Vi vill satsa på att förbättra arbetsmiljön, kompetensutveckla personalen och säkra den framtida kompetensförsörjningen. Lärare och skolledare ska ges förutsättningar att fokusera på det pedagogiska uppdraget och inte behöva ägna sig åt onödig administration.

Skolsegregationen är idag den största utmaningen för svensk skola. Lokalt ska vi göra allt i vår makt för att öka likvärdigheten och måluppfyllelsen. Vi ska fortsätta fördela resurser efter elevers behov, erbjuda busskort för högstadieelever som väljer en skola längre bort från hemmet och placera högstadieskolor i områden där elever från olika delar av staden kan mötas, lära och

utvecklas tillsammans – eftersom vi vet att det är bättre för både studieresultaten och sammanhållningen i samhället.

För att komma åt orsakerna till problemen krävs dock förändringar av de orättvisa nationella system som i årtionden har spätt på skolsegregationen. När skolan styrs enligt marknadsprinciper reduceras elever till kunder. Lärarrollen devalveras och mer tid behöver läggas på administration samt kontroll. Varje år hamnar skattepengar som motsvarar hundratals lärartjänster - bara i Malmö - i skolkoncernernas ägares fickor i stället för i klassrummen. Marknadsstyrning, konkurrens och vinster har inte i svensk skola att göra. Därför menar vi att det offentliga snarast bör ta tillbaka kontrollen och avskaffa privata bolags ägande av skolverksamheter. Vi vill att skolor enbart ska få drivas av icke-vinstdrivande aktörer. Till dess att aktiebolag har förbjudits att verka inom skolväsendet vill vi att de omfattas av samma krav på insyn och offentlighetsprincip som kommunala skolor. Därtill vill vi att kommuner ska få möjlighet att säga nej till etablering av förskolor och skolor som inte behövs eller leder till skolsegregation.

2.2 EN GOD OMSORG GENOM HELA LIVET

I Malmö ska äldre och funktionsnedsatta som är i behov av omsorg kunna leva ett gott och aktivt liv. Omsorgsverksamheten är viktig för människorna som tar del av den, men också för samhället i övrigt. Närstående, ofta kvinnor som står för merparten av det obetalda omsorgsarbetet, ska kunna fokusera på att förverkliga sina ambitioner och drömmar i vetskap om att samhället erbjuder en omsorg av hög kvalitet.

De kommande åren väntas antalet äldre Malmöbor öka i snabb takt. Därför vill vi att det byggs fler trygghetsboenden och seniorboenden som kan möta äldres behov och önskemål om ett tryggt boende med goda möjligheter till social samvaro. Även om äldre personer glädjande nog är friskare och vill bo kvar hemma, innebär den snabba ökningstakten bland äldre att äldreomsorgen i Malmö och antalet särskilda boenden för äldre kommer att behöva byggas ut i en takt som vi inte har sett i modern tid. Arbetet kommer att kräva ökade resurser men också förändrade arbetssätt och nytänkande i verksamheten.

Vägen mot att höja kvaliteten i äldreomsorgen och i omsorgen om personer med funktionsnedsättning går via satsningar på personalen. Det är i mötet mellan personal och brukare som omvårdnaden sker. Därför vill vi fokusera på bättre arbetsvillkor, kompetensutveckling för befintlig personal, ett utvecklat chefskap samt att attrahera de mest lämpliga och motiverade medarbetarna till stadens omsorgsverksamheter.

Kvalitet uppstår när brukaren är nöjd, inte bara när en uppgift bockas av på ett schema. Därför ska vi fortsätta arbeta för en tillitsbaserad styrning i omsorgen där de anställda tillsammans med brukaren utformar omvårdnaden på ett sätt som passar brukaren. Äldreomsorgen i Malmö ska ha fokus på förebyggande- och hälsofrämjande insatser, samt socialt innehåll. Den teknologiska utvecklingen ger ökade möjligheter för teknikbaserade lösningar i omsorgsverksamheten, i syfte att öka delaktigheten och självständigheten för den äldre, samtidigt som omsorgsarbetet blir mer effektivt och personalens arbete underlättas.

Vi vill stärka samarbetet med Region Skåne så att fler äldre Malmöbor kan ges möjlighet att få sin sjukvård i det egna hemmet, utan att behöva förhålla sig till administrativa gränser. I takt med att

andelen äldre Malmöbor blir fler och att fler också lever allt längre, behöver kompetensen avseende demensvård förbättras.

Svensk äldreomsorg har historiskt byggt på deltidsanställningar, timvikarier och delade turer. I Malmö har vi de senaste åren arbetat hårt med att åtgärda bristerna, bland annat genom att erbjuda heltid och tillsvidareanställningar, men mer måste göras för att höja kvaliteten. En stark och sammanhållen organisation ger Malmö goda förutsättningar i arbetet framåt. Samtidigt behöver hela välfärdssverige ompröva sättet som äldreomsorgen struktureras på. Marknadskrafter och vinstintresse gör kunder av brukare när de är sköra. Därför menar vi att äldreomsorg inte ska bedrivas av vinstdrivande företag.

Malmöbor med funktionsnedsättning ska få stöd i vardagen och kunna delta aktivt i samhället. Genom fler platser i Daglig verksamhet och fler enskilda platser i privata företag kan fler Malmöbor med funktionsnedsättning få sysselsättning och komma närmare den reguljära arbetsmarknaden. När fler LSS-bostäder planeras vill vi att dessa, så långt som möjligt, byggs i befintliga bostadsområden med god tillgång till kollektivtrafik. Och tillsammans med civilsamhället vill vi verka för fler kvälls- och helgöppna mötesplatser som riktar sig till vuxna med funktionsnedsättning.

Det ska vara lätt att leva ett gott liv på äldre dar i Malmö. Genom världshälsoorganisationen WHO:s globala nätverk ”*Aldersvänliga städer*” vill vi skapa ännu bättre förutsättningar för Malmö att erbjuda äldre en hög livskvalitet. Ofrivillig ensamhet är ett av de största problemen som äldre upplever i sin vardag och bidrar till psykisk ohälsa. Därför fortsätter vi satsa på kommunala mötesplatser för äldre och på att tillgängliggöra hela staden genom att erbjuda gratis busskort för alla stadens 70-plussare. Dessutom stödjer vi föreningslivet som främjar äldres organisering och ett rikt kulturliv i staden.

Socialdemokraterna i Malmö ska verka för att, alla som har rätt till det, ska få omsorg präglad av respekt och kvalitet. Det ger både trygghet och frihet.

2.3 KULTUREN BYGGER MALMÖ STARKARE

Kulturlivet är centralt för att skapa ett jämlikt och jämställt samhälle. Kultur är bland annat scenkonst, bildkonst, dans, musik och film. Men också folkbildning, människor som sjunger i kör, skapar eller läser böcker. Kultur bygger samhörighet, gemensamma berättelser och ökar tilliten mellan människor. Kultur handlar om att värna yttrandefrihet, vidga perspektiven och ge upphov till nya diskussioner. I en tid då auktoritära krafter vinner mark och kringsskär kulturens möjligheter att verka fritt ska Malmö vara en fristad. Ett öppet och jämlikt Malmö kräver ett rikt och brett kulturliv.

Alla Malmöbor ska ha möjlighet att ta del av stadens kulturliv, oavsett storleken på plånboken. Vi vill fortsätta utveckla arbetet med att erbjuda avgiftsfri kultur genom ett rikt kulturprogram för barn, genom exempelvis *Sommarscen Malmö* och *Malmöfestivalen*. Kulturen behöver även bli mer tillgänglig och finnas fysiskt i hela staden. Vi vill att stadens kulturinstitutioner arbetar för att locka fler besökare och för att tillgängliggöra kulturen för Malmöborna.

Kulturlivet i Malmö är varierat och väcker uppmärksamhet långt utanför stadens gränser. Det lockar människor att besöka Malmö, kulturutövare att bosätta sig i staden och bidrar till Malmö

unika identitet. Vi ska värna Malmös breda kulturliv och verka för dess utveckling genom ett generöst stöd till det fria kulturlivet i Malmö och till folkbildningen. Vi vill också fortsätta utveckla Malmö som en nod för kulturella och kreativa näringar. Tillsammans med *Stiftelsen för Malmö konstmuseum* verkar vi för ett nytt konstmuseum i Malmö, så att Malmös unika konstskatt kan visas upp för Malmöbor och besökare.

Kulturlivets plats i staden behöver värnas. Genom att fortsätta utveckla Kulturljudzonen i Sofielund, där kultur-, föreningsliv och företag ges företräde i stadsplaneringen, vill vi säkerställa kulturens och arbetsplatsernas möjligheter att utvecklas mitt i Malmö. Genom så kallade sommartorg och sommargator kan kulturlivet, föreningslivet och näringslivet i Malmö skapa attraktiva mötesplatser runt om i staden. Vi vill utveckla och utöka antalet platser och lokaler för kultur- och föreningslivet, samt undersöka hur outnyttjade kommunala ytor kan användas av kulturaktörer och föreningar i Malmö.

Genom fortsatta satsningar på Kulturskolan får barn och unga runt om i staden utveckla sin kreativitet genom musik, konst, teater eller film. Vi vill uppmuntra barn och unga som inte självmant söker sig till kulturverksamheterna genom att stärka satsningarna på El-Sistema; kostnadsfri kör- och orkesterundervisning som finns i utvalda skolor.

Vi vill också rikta insatser till pensionärer, studenter, personer med funktionsnedsättning eller andra som inte självklart tar del av kulturaktiviteter.

2.4 EN MENINGSFULL FRITID FÖR ALLA

En aktiv och meningsfull fritid bidrar till ökad folkhälsa och stärker människors deltagande i samhället. När familj och vänner inte fungerar finns föreningslivet där och fångar upp. När boendet är för trångt kan fritidsgården bli en fristad. När människor från olika delar av staden och samhällsklasser möts för att utöva gemensamma intressen skapas också ökad förståelse och tillit, dem emellan. På så sätt är fritidslivet och det rika föreningslivet i Malmö ett bärande kitt för ett Malmö som håller ihop.

En meningsfull fritid som bygger folkhälsa och gemenskap ska inte vara en klassfråga i Malmö. Därför är Malmö en av de kommuner i landet som satsar mest på fritids- och föreningslivet. Genom den så kallade nolltaxan får föreningar som bedriver verksamhet för barn och unga tillgång till gratis lokaler och hallar. Ändå finns det idag stora skillnader i deltagande beroende på var i staden man bor. Det är ofta familjens plånbok, snarare än intresset, som avgör om barn kan ta del av fritidsverksamheter. Vi vet exempelvis att deltagande i idrottsföreningar är betydligt vanligare bland barn i socioekonomiskt starka hem. Denna ojämlikhet kan vi inte acceptera. Vi vill öka jämlikheten så att barn och ungdomar, oberoende av socioekonomiska förutsättningar eller var de bor, ges samma möjlighet att utöva sina aktiviteter. Tillsammans med föreningslivet har vi ett gemensamt intresse av att fler barn ska ges förutsättningar att engagera sig. Därför vill vi samarbeta med föreningslivet i Malmö för att främja barn och ungas organiserade fritidssysselsättning och idrottande, samt hitta sätt att sänka trösklarna för fler.

Det råder brist på ledare i föreningslivet, samtidigt som det finns en potential i att engagera fler unga. Vi vill att kommunen, tillsammans med föreningslivet i Malmö, tar fram ett

ledarskapsprogram för framtidens föreningsledare med fokus på att få fram fler unga ledare i föreningar.

I takt med att Malmö fortsätter att växa behöver vi skapa fler ytor för fritidsaktiviteter och spontanidrott. Genom att rusta upp befintliga-, samt bygga fler nya idrottsanläggningar och föreningslokaler, ska Malmöbor ges ökade möjligheter till träning och en aktiv fritid.

Malmö ska vara en plats där det finns utrymme för hälsa och rekreation. Vi utvecklar stadionområdet till ett unikt idrotts- och evenemangsområde för såväl bredd- som elitidrott, mitt i hjärtat av Malmö. De kommande åren kommer stora investeringar i barns och ungas fritid och lärande att ske genom byggande av ett nytt idrottsgymnasium, en multisportarena och en ny stadion på området. Genom att bygga en ny anläggning för skolsim och simundervisning på Heleneholm samt fler satsningar på simskola barn, ska fler barn och unga i Malmö lära sig simma. Och genom att utveckla Rosengård södra IP, vill vi skapa plats för såväl bredd- som elitidrott på området.

Malmö ska vara en högklassig evenemangsstad med såväl sommarlovsaktiviteter för barnen som stora sportevenemang och allt däremellan. Allt för att Malmöbor och besökare ska kunna ta del av nya upplevelser och känna ökad gemenskap.

Bra fritidsgårdar och mötesplatser för unga är viktiga pusselbitar för ett mer jämlikt Malmö. De skapar möten och kompenserar för skilda uppväxtvillkor. När andra städer och kommuner stänger ner fritidsgårdar vill vi i stället utveckla fler, se fler föreningsdrivna mötesplatser och etablera nya Allaktivitetshus i Malmös skolor.

Idag är det färre flickor än pojkar som är aktiva i Malmös fritids- och idrottsliv. Det målmedvetna arbetet med att göra fritids- och idrottslivet mer jämställt ska fortsätta genom att bland annat arbeta med jämställdhetsutbildningar, jämställdhetsbidrag och jämställd sponsring. Därtill vill vi också fortsätta understödja flickors idrottande och de idrotter som många flickor utövar, såsom exempelvis gymnastik, kampsport och handboll.

Malmö har ett fantastiskt föreningsliv med ett unikt engagemang i staden. När vi ska utveckla ett jämlikt och jämställt Malmö som håller ihop, vill vi göra det tillsammans med föreningslivet.

3. EN TRYGG STAD SOM HÅLLER IHOP

Vi befinner oss i en turbulent tid där kriser avlöser varandra och en ny säkerhetspolitisk verklighet gör sig påmind i vardagen för många Malmöbor. Nu, mer än på länge, behövs ett politiskt ledarskap som samlar, snarare än splittrar. Som ser tryggheten som en fråga om frihet. Att kunna röra sig fritt. Få vara sig själv. Inte behöva vara rädd. Därför vill vi motverka och förebygga brott, men också främja ett starkt och demokratiskt Malmö som bygger tillit mellan människor och till institutioner. Det ger både trygghet i vardagen och motståndskraft vid kriser.

3.1 TUFFA MOT BROTTEN OCH DESS ORSAKER

En socialdemokratisk politik för ökad trygghet handlar om att agera kraftfullt mot såväl brotten som mot dessorsaker.

När kriminella sätter skräck i bostadsområdet, kvinnor får friheten begränsad av närstående eller ungdomar hamnar på glid utan att fångas upp, skapas ett kallare och mer otryggt samhälle för alla. Tack vare ett tätt samarbete mellan polisen, Malmö stad, civilsamhället och andra aktörer har den grova brottsligheten tryckts tillbaka i Malmö. Men vi vet att vapen och narkotika fortsätter att föras in i Sverige via Malmö och att nya konflikter i den undre världen snabbt kan blossa upp. Därför måste mer göras för att både knäcka gängkriminaliteten och förhindra nyrekryteringen till gängen. Den direkta brottsbekämpningen är ett nationellt ansvar genom polisen. Men kommunen är en viktig samarbetspart till polisen och ska arbeta förebyggande.

Samhället ska göra tillvaron svår för kriminella, men tydligt erbjuda hjälp för den som vill ta sig ur brottsligheten. Vi vill att det framgångsrika arbetet med bland annat "Sluta skjut" i Malmö ska fortsätta med syfte att få ner antalet skjutningar och konflikter. Kommunens avhopparverksamhet har en central roll i detta arbete. Personer som har avtjänat sitt straff behöver ofta stöd för att kunna delta i samhället fullt ut. Tillsammans med kriminalvården och arbetsförmedlingen vill vi fortsätta stötta personer som lämnat kriminaliteten bakom sig att få en egen försörjning och ett fungerande vardagsliv.

Den grova kriminaliteten göds av narkotikahandeln men också andra delar av den illegala ekonomin. Genom det framgångsrika arbetet med "Tryggare Malmö" ska vi fortsätta prioritera myndighetsgemensam tillsyn av verksamheter tillsammans med bland annat polisen och Skatteverket, i syfte att komma åt den illegala ekonomin och oseriösa aktörer. Vi prioriterar det drogförebyggande arbetet samt kampen mot missbruk. Tillsammans med krog- och nöjeslivet vill vi stärka det drogpreventiva arbetet i utelivet i Malmö.

Många lever stora delar av sina liv på nätet. Det ger fantastiska möjligheter för människor att skaffa nya kontakter och ny kunskap. Men på nätet gror också hat, hot och desinformation som leder till ökad otrygghet, inte minst bland etniska eller religiösa minoriteter i Malmö som drabbas. Därför stärker vi kommunens arbete mot näthat, hot och rasism och vi arbetar för att göra Malmö till en trygg och säker digital stad.

De allra viktigaste insatserna som kommunen kan göra i det trygghetsskapande arbetet handlar om tidiga sociala insatser gentemot barn och deras familjer, samt ett förebyggande arbete som

förhindrar unga från att falla in i kriminalitet. Malmö ska vara en kommun som satsar stora resurser på tidiga förebyggande insatser och på att fånga upp unga i riskzon. Det ska ske genom att stötta fler familjehemsplacerade barn att klara sig genom skolan. Vi vill vi satsa på att stärka kommunens föräldrakurser så att fler föräldrar får rätt stöd och kunskap kring hur våld i hemmet påverkar barns utveckling. Därtill vill vi satsa på fler fältarbetare samt, stötta lokala initiativ såsom trygghetsvandringar runt om i staden.

Vi menar att kommunens sociala insatser i högre utsträckning behöver bedrivas i egen regi, eftersom det ger bättre förutsättningar att lyckas med insatserna och till lägre kostnader. Vi ser dock att civilsamhället spelar en viktig roll för många unga och Malmöbor som lever i en socialt utsatt situation. Deras arbete vill vi fortsätta stödja.

Samhället måste ta krafttag mot flickors och kvinnors otrygghet. Det ska göras genom ett stärkt arbete mot våld i nära relationer och via insatser som både fokuserar på att förmå förövaren att upphöra med sitt beteende och ge rätt stöd till de drabbade. Kvinnojourerna i Malmö bedriver ett värdefullt arbete och vi vill att de ska ges långsiktiga förutsättningar att verka.

Hedersrelaterat förtryck leder till våld, livsbegränsningar och stort psykiskt och fysiskt lidande för de drabbade. Oftast rör det sig om kvinnor eller flickor som utsätts, men också hbtqi-personer, pojkar och män. Men hedersförtrycket utgör också en attack på de demokratiska grundvalar som vårt samhälle bygger på: jämställdhet och friheten att kunna göra egna val i livet. Därför ska vi stärka arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck.

Känslan av trygghet påverkas även av hur den fysiska miljön är utformad. Därför ska vi verka för trygghetskameror på särskilt utsatta platser, en lugnare trafikmiljö, fler upplysta gång- och cykelbanor, motverka nedskräpning på gator och torg samt en levande stad. Tillsammans med Malmöbor, föreningar och fastighetsägare vill vi samverka lokalt för att öka tryggheten i stadens bostadsområden.

Socialdemokraterna i Malmö kommer att verka för att staten säkerställer tillräckliga polisresurser till Malmö och stärker hela rättskedjan. Samtidigt vill vi att motsvarande resurser också läggs på det förebyggande arbetet, så att samhället kan stoppa nyrekrytering av barn och unga till kriminalitet. För ett effektivt och säkert arbete med avhopp menar vi att det behövs ett nationellt avhopparprogram.

3.2 ETT STARKT OCH MOTSTÅNDSKRAFTIGT MALMÖ

Säkerhetsläget i världen förändras i rask takt genom militär upprustning och krig, men också påverkansoperationer och desinformation som syftar till att destabilisera samhällen. Länder, och städer världen över behöver stärka sin beredskap och sin motståndskraft. Det gäller också Malmö. En viktig del av arbetet ansvarar staten för. Tillsammans med andra kommuner, myndigheter och civila organisationer vill vi stärka Malmös krisberedskap.

Men kommuner har också en viktig funktion i den civila beredskapen och för att samhällen ska kunna fungera i händelse av kris. Vi vill stärka välfärdsverksamheternas beredskap, samt säkerställa att kommunen har ett effektivt kommunikationsarbete som ger Malmöborna rätt samhälls- och krisinformation. Därtill vill vi arbeta aktivt med att stärka Malmöbornas motståndskraft mot desinformation och näthat. Vi vill också stärka Malmö stads it-resiliens.

Som socialdemokrater vet vi att den starkaste motståndskraften mot kriser byggs i vardagen, nära och tillsammans. Vi bygger den genom att stärka sammanhållningen och tilliten i samhället. Vi bygger den genom att värna det öppna Malmö och utveckla demokratin i staden.

Ett rikt och fritt kulturliv är ett skydd för demokratin. Folkbildningen minskar utbildningsklyftor, möjliggör för människor att påverka sin livssituation och breddar det demokratiska samtalet. När Tidöregeringen med precision monterar ner folkbildningen ska vi i Malmö i stället stödja studieförbunden och säkerställa att det finns tillgängliga och billiga replokaler, så att Malmöbor får möjlighet att växa och agera för förändring i samhället. Och när andra kommuner lägger ner bibliotek, ska vi satsa på fler och utveckla befintliga, eftersom vi vet att biblioteken är viktiga demokratiska arenor för bildning, fri debatt och möten.

Malmöbornas organisering och ideella engagemang är avgörande för ett levande föreningsliv som bygger tillit och gemenskap. Vi vill hitta vägar att underlätta för kommunens medarbetare att kunna kombinera sitt arbete med ideellt engagemang, så att fler exempelvis kan träna knattelaget i fotboll eller ta det där mötet med fritidsförvaltningen.

Vi Malmöbor har rötter i nästan alla världens länder. I en tätt sammankopplad värld är det en styrka. Men såväl främmande som inhemska aktörer vill destabilisera öppna och demokratiska samhällen med stor mångfald. Samtidigt vill traditionella högerpartier i Malmö styra tillsammans med Sverigedemokraterna genom splittring och mistro. Därför krävs det något av oss alla som har Malmö som hem. Att vi visar varandra respekt och nyfikenhet. Att vi ser varandra och arbetar för att göra vår mångfald till en styrka, tillsammans med andra. . Att vi aldrig tolererar hat och intolerans. Socialdemokraterna kommer att verka för ett Malmö som håller ihop – där alla som bor här har en självklar plats.

Vi vill att fler ska vara med och forma staden, få sina röster hörda och att fler ges möjlighet att bidra till stadens utveckling. Det kräver satsningar på ett starkt civilsamhälle och föreningsliv där vi engagerar oss tillsammans, samt återkommande dialog och möten. Det kräver också ett aktivt arbete för att motverka hat, rasism, extremism, diskriminering och sexism. Långsiktigt handlar det om ökad jämlikhet och jämställdhet i samhället. Men det handlar också om att i alla lägen stå upp för våra värderingar om allas lika värde. Det ska vi göra genom ett aktivt värdegrundsarbete i skolorna, genom samarbete med civilsamhället och i verksamheter som erbjuder Malmöborna samhällsservice.

Jämställdhet handlar om en rättvis fördelning av makt, inflytande och resurser. Jämställdhet är viktigt för både kvinnor och män, men också samhället i stort. Alla förlorar på att kvinnor hålls tillbaka och har en underordnad maktposition i förhållande till män. Vi vill att jämställdhet ska genomsyra utbildningen i alla skolformer och att skolorna arbetar kraftfullt mot sexism och sexuella trakasserier. Arbetet med jämställdhetsintegrering i kommunens verksamheter ska fortsätta för att säkerställa en likvärdig service och välfärd. I Malmö talas cirka 150 olika språk. Det är en stor styrka i ett internationaliserat näringsliv. Men svenska språket är det som binder oss samman i Malmö och det som gör att vi kan ta del av samhällslivet på lika villkor. Därför ska alla Malmö skolor och förskolor jobba med språkutveckling. Tillsammans med civilsamhället vill vi fortsätta möjliggöra för Malmöbor att träna svenskan på språkcaféer på bibliotek och mötesplatser.

Vi socialdemokrater kan aldrig acceptera stora skillnader i hälsa och livsvillkor. Arbetet för att motverka segregation och klyftor kräver insatser inom vitt skilda politikområden såsom

arbetsmarknad, tillväxt, bostadsbyggande, samt skola och utbildning. Men vi vet att även känslan av delaktighet och inflytande spelar stor roll för människors hälsa och välbefinnande. Runt om i Malmö finns det olika lokala initiativ där Malmöbor, näringslivet och civilsamhället går samman och bidrar till såväl trygghet som kollektiv styrka i olika bostadsområden. Vi ska fortsätta stötta de lokala initiativen men också utveckla kommunens lokala utvecklingsarbete runt om i stadens olika delar, så att kommunen är en aktiv lokal samtalspart överallt. Det stärker både tilliten och sammanhållningen i bostadsområdet.

4. EN RÄTTVIS KLIMATOMSTÄLLNING MED PRISVÄRD EL

Klimatfrågan är vår tids största utmaning. Det är en fråga som inte känner gränser och som inte kan vänta. Det krävs insatser på global, nationell och lokal nivå. Klimatomställningen är därför en uppgift för hela samhället och inte något som enbart kan överlåtas till individen eller marknaden att hantera. Men idag går utvecklingen i många länder, inklusive Sverige, i fel riktning. I stället för att växla upp arbetet backar den nuvarande högerregeringen tillbaka. Därför är det än viktigare att Malmö fortsätter vara en motkraft med höga ambitioner om en snabb och rättvis omställning. För att lyckas behövs en miljö- och klimatpolitik som minskar klyftor i stället för att vidga dem. Klimathotet behöver hanteras nu och inte lämnas över till någon annan eller till en kommande generation.

4.1 Klimatomställning för ökad jämlikhet

Utgångspunkten för vårt lokala arbete är Parisavtalet med målet om att den globala uppvärmningen i världen hålls under 1,5 grader och FN:s globala hållbarhetsmål Agenda 2030. Det krävs åtgärder internationellt, nationellt och lokalt. Utsläppen i Sverige har de senaste åren ökat på grund av Tidöpartiernas ansvarslösa klimatpolitik. Det är ett svek mot kommande generationer och mot resurssvaga personer som oftast är de som drabbas hårdast av klimatkrisens konsekvenser. Vi ska verka för att kommunens organisation når klimatneutralitet och att växtgasutsläppen från Malmö som geografisk plats kraftigt ska minska. Detta kräver politiska insatser och investeringar, men också samarbete med Malmöbor, civilsamhälle och näringslivet i Malmö. Malmö stad ska driva på och understödja en omställning av industrin, energin, uppvärmningen och transportsystemen som måste ske.

Malmö är en global tungviktare och ett föredöme på hållbarhetsområdet. Det vill vi att staden ska fortsätta vara. När länder och städer världen över drar sig undan från sina klimatåtaganden och när högerkrafter utmålar klimatomställningen som ett hot, vill vi att Malmö ska visa att det går att ställa om på ett hållbart och rättvist sätt.

Erfarenheterna av att jobba med hållbar stadsutveckling från bland annat Augustenborg, Västra hamnen, Hyllie och Sege park ska tas vidare i nya stadsdelar för att öka tempot i omställningen och bidra till att nya gröna lösningar inom miljö- och klimatområdet tas fram. Tillsammans med byggbranschen ska vi verka för att bygg- och anläggningssektorn i Malmö blir klimatneutral till år 2030.

När Malmös befintliga bostadsområden ska rustas upp och energieffektiviseras vill vi att det sker på ett klokt och varsamt sätt som varken leder till onödigt slöseri med resurser eller chockhöjda boendekostnader som följd. Vi vill att delar av det statliga ROT-avdraget styrs om till ett grönt ROT för hållbara renoveringar och energieffektivisering av hyresrätter, utan chockhöjda hyror för de boende.

Vi ska fortsätta satsa på ökad resurseffektivitet genom återvinning, återbruk och avfallssortering samt främja den cirkulära ekonomin i Malmö.

Transportsektorn står för cirka en tredjedel av alla utsläpp i landet och i Malmö är siffran ännu högre. I en tätbebyggd stad som vår orsakar utsläppen också en sämre livsmiljö för Malmöborna.

Vi ska verka för att mer gods kan transporteras på järnväg, en omställning av hela den kollektiva fordonsflottan i Malmö till eldrift och tillsammans med privata aktörer verka för att det ska finnas en bra infrastruktur för laddning av elfordon.

I Malmö ska vi ha plats för alla trafikslag. Vi vill att stadens trafikplanering ska vara klimatsmart, men den ska också vara jämlik och jämställd, så att alla kan ta del av staden på lika villkor. Därför arbetar vi för att bygga ut- och öka framkomligheten för kollektiva transportslag samt för fotgängare och cyklister.

Vatten och grönska ökar den biologiska mångfalden. Men vatten och grönska sänker också temperaturer och gör Malmö till en skönare stad att leva i och besöka, samtidigt som den blir bättre rustad att möta klimatförändringar. Tillgången till gröna och blåa miljöer är dock ojämnt fördelat över Malmö. Vi vill planera staden efter 3-30-300-modellen som innebär att alla ska kunna se tre träd från sitt fönster, att krontäckningsgraden i varje område ska vara 30 procent och att ingen ska ha mer än 300 meter till sitt närmaste grönområde. Vi vill förbättra Malmöbornas tillgång till vatten och göra det enklare för fler att ta sig till vattenoaser runt om i staden.

Vattenkvaliteten i kanalrummen, vattendragen och Öresund behöver förbättras. Tillsammans med andra kommuner i VA Syd gör vi därför stora investeringar framöver för att bygga ut avloppsystemen, i syfte att möta ett växande behov och få renare vattendrag i vår stad.

Städer och samhällen världen över behöver rustas för att möta klimatförändringarna. Vi vill öka Malmöns förmåga att hantera klimateffekter genom att bland annat skydda staden mot skyfall och högre vattennivåer. Men det kan inte bara vara upp till kustnära kommuner att hantera höjda vattennivåer. Därför behöver staten ta ett ökat ansvar för att stötta kustnära kommuner i hanteringen.

4.2 ÖKAD SAMHÄLLSKONTROLL ÖVER ENERGISEKTORN

Energifrågan är central för att vi ska kunna nå högt satta klimatmål och samtidigt ställa om vår ekonomi i en mer hållbar riktning. Tillsammans med andra ägarkommuner till Sysav vill vi verka för att avfallsbolaget investerar i så kallad koldioxidinfångning vilket skulle innebära att bolaget minskar sina koldioxidutsläpp med 90–95 procent. I takt med att kommunen bygger och renoverar fastigheter vill vi energieffektivisera dessa och sätta upp fler solceller på taken.

Energi utgör en samhällskritisk infrastruktur, eftersom områden som vattenförsörjning, transporter, försvar, industri, kommunikationer, sjukvården – ja, alla delar av samhället - kräver en tillräcklig och stabil energiförsörjning för att fungera. Därför är Malmöns situation, där en marknadsaktör dominerar energisektorn, en sårbarhet. Vi vill använda kommunens nystartade energibolag, *Malmö energi och hållbarhet* (MEHAB) till att både bygga ut den förnybara energin och utmana det privata monopol som idag råder på energimarknaden i Malmö.

Malmö och södra Sverige befinner sig i en utsatt situation vad gäller el- och energiförsörjningen. I Malmö produceras 10 procent av det egna behovet. För Skåne är motsvarande siffra 15 procent. Samtidigt betalar vi i södra Sverige mångdubbelt mer för eluttaget än andra delar av landet. Det är tydligt att marknaden inte levererar tillräckligt på ett område som är kritiskt för såväl klimatomställningen som den svenska beredskapen. Vi menar att det offentliga behöver ta ett ökat ansvar för att säkerställa en tillräcklig och prisvärd energitillgång i Sverige, samt för att hela

landet ska kunna utvecklas långsiktigt hållbart. Därför vill vi avskaffa de orättvisa elpriszonerna i Sverige. Vi vill att det svenska behovet säkras innan el exporteras ut till övriga Europa och att staten understödjer en snabb, förnybar energiproduktion i Malmö och Skåne.

5. EN STAD FÖR VANLIGT FOLK

Bostaden är en social rättighet och en viktig del av välfärdsbygget. Barn ska ha ett tryggt hem där de kan umgås med vänner. Unga ska kunna flytta hemifrån för att ta ett jobb och träda in i vuxenlivet. Vuxna ska inte behöva stanna i en dålig relation för att de inte har råd med en egen bostad. Därför är frågan allt för viktig för att helt överlåtas till marknaden. Dessvärre har utvecklingen gått i en annan riktning i landet, de senaste åren. Bostadsbyggandet har rasat till följd av de senaste årens ekonomiska nedgång, samtidigt som Tidöregeringen avskaffade det statliga stödet för byggandet av bostäder som fler kan efterfråga. Det behövs en social bostadspolitik som möjliggör för alla att få en egen bostad.

Socialdemokraterna i Malmö vill bygga en stad där det är enkelt för alla att hitta ett hem. En stad som är nyfiken, öppen och integrerad. En stad som främjar demokrati och agerar motkraft mot extremism. En stad som är lätt att ta sig runt i.

5.1 MALMÖ – EN STAD DU HAR RÅD ATT BO I

Människor lägger en allt större del av sin inkomst på boende. I synnerhet gäller detta personer som bor i hyresrätt som har sett sina hyresnivåer stiga kraftigt. Det som byggs är ofta dyrt och delar av det äldre, billigare, beståndet renoveras med kraftiga hyreshöjningar som följd. I Malmö ska vi göra allt för att bostaden verkligen ska vara en social rättighet, men vi ser att det krävs en statlig social bostadspolitik för att vi ska råda bot på bostadsbristen och de höga boendekostnaderna i landet. Vi står upp för den svenska hyresmodellen där hyror förhandlas mellan parterna, det vill säga Hyresgästföreningen och fastighetsägare.

Vi vill verka för att det ska byggas fler bostäder som Malmöborna har råd med. Genom konceptet Mallbo i Hyllie åtar sig byggaktörer att bygga bostäder som fler har råd med. Vi vill sprida Mallbo-konceptet till fler delar av Malmö. Genom en aktiv markpolitik ska fler bostäder byggas i hela staden och göras tillgängliga för Malmöbor genom transparenta kösystem. De fastighetsbolag som gör markaffärer med kommunen ska öppna upp delar av hyresbeståndet för alla Malmöbor att söka till, även de som exempelvis uppbär försörjningsstöd. Kommunen ska ha effektiva och kvalitativa plan- och bygglovsprocesser, eftersom långa ledtider fördyrar byggkostnaderna. Det allmännyttiga bostadsbolaget MKB är ett av stadens vassaste bostadspolitiska verktyg. Vi vill se en större och starkare allmännytta i Malmö. Det ska ske genom att MKB fortsatt tar täten i bostadsbyggandet, att de bygger till rimliga hyresnivåer men också genom uppköp av äldre och billigare bestånd, så att prisvärda bostäder kan fredas. Kommunen har inga avkastningskrav på MKB och bolaget ska också få behålla sin vinst i verksamheten. Därför vill vi att MKB agerar för att ta en hyresdämpande roll i Malmö, samt agerar föredöme när det kommer till hållbara och varsamma renoveringar som inte leder till chockhöjda hyror.

Vi uppmuntrar lokala initiativ som byggemenskaper - en sammanslutning av människor som går samman för planering och genomförande av bostäder som de sedan också bor i. Detta eftersom sådana initiativ kan leda till byggandet av prisvärda bostäder, stabila bostadsområden samt nybyggnation i områden där kommersiella aktörer inte bygger.

Malmöns unga och studenter behöver någonstans att bo. Därför ska vi verka för att det byggs fler bostäder för unga och studentbostäder i Malmö. Framöver väntas dock antalet äldre öka i snabb takt. Eftersom allt fler äldre lever längre och är friskare vill fler också bo hemma längre i sin egen bostad. Därför ska vi verka för fler trygghetsboenden och seniorboenden i Malmö. Vi vill att MKB ska fortsätta bygga bostäder för unga, studenter och äldre.

Även om viss expansion bör kunna ske i Malmöns yttre delar menar vi att Malmö i huvudsak ska växa inåt, till en tät, grön och blandad stad. Attraktiva ytor för handel, service, kultur, idrott, rekreation och grönska ska planeras när staden växer. När befintliga bostadsområden förtätas vill vi säkerställa att det sker ansvarsfullt med befintliga boendes perspektiv i fokus. Därför ska det som byggs tillföra området fler kvaliteter och grönytor ska värnas. Staden behöver byggas med universell utformning så att alla, oavsett om man har funktionsnedsättning eller ej, kan ta del av den.

En stad som planeras utifrån barnens perspektiv är också en jämlik och grön stad. Barnfamiljer ska kunna hitta ett boende som passar deras behov i Malmö. Vi ska verka för att det byggs fler stora lägenheter för barnfamiljer med trygga och gröna gårdar som bjuder till lek och rekreation. Vi vill exempelvis se fler innovativa exempel på stadsradhus och radhus. Dessutom ska vi fortsätta satsa på fler temalekplatser för barn och deras familjer. Tillsammans med lokala aktörer vill vi utveckla Sveriges första barnstadsdel i Sofielund, där barnens perspektiv och behov står i fokus i stadsmiljön.

När stadsdelen Nyhamnen växer fram med bostäder och arbetsplatser vill vi att den har kvalitativa grönytor och vattendrag som är tillgängliga för hela Malmö – inte bara de som bor och arbetar där.

Malmö ska fortsätta möjliggöra för ett brett utbud av arbetsplatser, både kontor och handel, men också fler verksamhetsområden som erbjuder värdefulla arbetstillfällen för Malmöborna.

När Malmö växer ska stadsutvecklingen användas som ett redskap för att överbrygga segregation och riva fysiska barriärer i staden. Vi vill att Malmöns bostadsområden ska erbjuda en variation av upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar som gör det möjligt att bo kvar i bostadsområdet när livet förändras. Oavsett om du blir av med jobbet, skiljer dig eller behöver byta till en mindre bostad på äldre dar ska det vara möjligt att hitta en lämplig bostad. Därför vill vi att fler bostadsrätter eller radhus ska byggas i områden som domineras av hyresrätter och omvänt att fler hyresrätter byggs i områden där sådana idag saknas.

Arbetet med att utveckla miljonprogramsområden såsom Rosengård och Holma, ska fortsätta tillsammans med boende, föreningslivet och näringslivet i områdena. Genom att arbeta med en hållbar stadsutveckling kan nya och värdefulla kvaliteter tillföras till befintliga områden i staden.

De senaste årens låga bostadsbyggande har också kombinerats med högre boendekostnader för många Malmöbor: Det har lett till att fler Malmöbor behöver söka sig till kommunens budget- och skuldrådgivning för att få hjälp med sin situation. Det gör att vi behöver göra ännu mer för att bekämpa hemlösheten och trångboddheten, samt stötta Malmöbor i att kunna få en egen bostad.

Grunden till att många Malmöbor har svårt att få en bostad är att det råder bostadsbrist och att det som byggs är för dyrt. Bostadsbristen gör dessutom att fastighetsägare kan ställa orimliga krav, vilket gör att även personer som har möjlighet att betala hyran stängs ute.

Socialdemokraterna i Malmö kommer att verka för att staten stöttar byggandet av bostäder som fler har råd med, genom exempelvis förmånliga bygglån och investeringsstöd för prisvärda bostäder. Vi vill också att staten agerar för att stoppa spekulativa inslag på hyresmarknaden som leder till skenande hyror.

5.2 DET SKA VARA LÄTT ATT TA SIG RUNT I ETT MALMÖ SOM HÄNGER IHOP

Malmö är Sveriges snabbast växande storstad, men till ytan en av de minsta kommunerna i landet. Hälften av Malmös yta utgörs av vatten och en tredjedel av marken består av högkvalitativ jordbruksmark som behöver värnas för framtida matförsörjning och beredskap. Resterande del av marken ska användas klokt och därför är planeringen av staden och trafiksystemen helt central för Malmös utveckling. Genom att främja yteffektiva och snabba transportslag kan mer av Malmös yta användas till grönska, lekplatser, rekreation, boende och annat som erbjuder Malmöborna livskvalitet. Därför prioriteras utbyggnaden av gång-, cykel- och kollektivtrafiken i Malmö.

Trafiken i Malmö ska vara grön, tillgänglig och knyta ihop Malmös olika delar. Vi vill fortsätta investera i en utbyggd kollektivtrafik för framtiden genom elektrifierade stadsbussar och så kallade Malmöexpresslinjer, samtidigt som vi också skapar plats för bostäder och arbetsplatser i kollektivtrafikhöga lägen. De vägarbeten och trafikstörningar som investeringarna medför är tillfälligt påfrestande för många Malmöbor. Därför är det viktigt att kommunen jobbar med effektiva processer och har god kommunikation med Malmöborna. I förlängningen kommer dessa satsningar dock att vara viktiga för att framtidssäkra kollektivtrafiken samtidigt som staden knyts ihop och segregationen minskar. Malmö blir en bättre och mer trivsamt stad att leva i helt enkelt.

En väl utbyggd cykelinfrastruktur ger minskad trängsel och erbjuder Malmöbor ett effektivt sätt att transportera sig på, oavsett plånbok. Därför vill vi fortsätta bygga ut cykelvägar med bra belysning samt se fler cykelparkeringar för pendlare och garage med laddningsmöjligheter för elcyklar.

Genom att erbjuda unga i Malmö gratis delade cyklar får de ökade möjlighet att röra sig fritt i staden på ett smart och klimatvänligt sätt.

Vi socialdemokrater ser bilen som en del av framtidens transportlösning i Malmö, i synnerhet gäller detta den elektrifierade fordonsflottan. Men alla ska inte behöva äga sin egen bil eller ens cykel. Vi ser att framtidens smarta stad utvecklas genom att ge människor tillgång till sin mobilitet – möjligheten att transportera sig snabbt och säkert. Därför vill vi fortsätta utveckla så kallade mobilitetshus och mobilitetszoner, där Malmöbor snabbt kan hyra elbil eller elcykel för sin resa.